

PREDSTAVUJEME MESTÁ A OBCE NOVOHRADU

NOS Lučenec v rámci monitoringu miest a obcí regiónu uvádza cyklus „**Predstavujeme mestá a obce Novohradu**“. Ide o reportáže zamerané na oblasť miestnej kultúry. Pokračujeme obcami:

MÝTNA

História: Prvá písomná zmienka je z r. 1393. V listinách sa vyskytuje pod názvom Wamuslehtaya t.j. Mýtna lehota, v roku 1467 Wamosfalva a v roku 1773 už existovala pod terajším menom, avšak s mäkkým i (Mitna). Podľa tradície, ktorá hovorí, že od roku 1423, kým na území obce ešte neexistovalo viac domov, a bol tam len jeden mýtny dom, kde od kupcov vyberali mýto za používanie cesty tiahnucej sa údolím od Zvolena, ktoré údajne vyberali páni z Divína, sa volá obec Mýtinou. V roku 1467 už patrila pod Divínsky hrad. V roku 1548 bol zemepánom tejto oblasti Žigmund Balassa. Od roku 1686 pripadlo panstvo Divín rodine Zichovcov a s ním i obec Mýtna. Obyvatelia sa živili dobytčárstvom, ovčiarstvom a roľníctvom. V 17. storočí tu pracoval mlyn a píla a v 18. storočí obecný pivovar. Prvá cirkevná škola bola zriadená r. 1857. Od roku 1871 je v prevádzke železničná zastávka a tohto roku je to 140. výročie. Nad obcou sa vypína evanjelický **kostol** a cintorín, ktorý je spoločný s obcou Dobroč. Je ohradený múrom, ktorý pochádza z konca 13. a začiatku 14. storočia. V tomto období to bol porochiálny kostol, alebo kaplica rodu Balassovcov. Pripúšťa sa, že tu boli kedysi dve svätyne spojené podzemnou chodbou. Jedna z nich patrila mníchom.

Pod vežou je hlboká jama, ktorá pravdepodobne nadväzovala na podzemnú chodbu vedúcu k Divínskemu hradu. Pôvodne bol kostol katolícky, zasvätený sv. Anne, avšak v 15. storočí ho katolíkom odobrali husiti a začali ho

používať ako obranný bod. Po reformácii prešiel do rúk evanjelikom. V 18. storočí bola vybudovaná na južnej strane **drevená zvonica** s tromi zvonmi rôznej veľkosti.

Zvony boli počas 1. svetovej vojny zložené, roztavené a použité na hlavne kanónov. V roku 1923 boli zakúpené terajšie zvony, ktoré sú vyhotovené v troch rôznych veľkostiach.

Ľudová knižnica bola zriadená v r. 1920 a kino v r. 1940. Obec postihli aj živelné pohromy a to: 8. mája 1821 sa jednej nezodpovednej žene pri varení zapálil dom a pri veľkom vetre

zhorela celá dedina. Zostali len tri domy. V roku 1873 tu vyčíňala cholera, ale len v menšej miere a v roku 1946, keď víchrica s ľadovcom vážou 350 gramov zanechala škody na úrode, zvieratách a budovách.

Z diela Pavla Ružinského „**Mýtna – obec nášho pôvodu**“, vyberáme aspoň jeden zaujímavý zvyk, na ktorý autor takto verne spomína: *V zime sa schádzali v kuchyni, tkalo sa na krosnách a rozprávali sa rôzne hrôzostrašné príbehy o čertoch a bosorkách. V Mýtnej pred Štedrým dňom chodili obecní pastieri z domu do domu so zväzkami vírbového prútia. Gazdiná si zo zväzku od kraviara vzala toľko prútov, koľko kusov dobytky jej pásol. Prúty nemala chytiť holou dlaňou, ale do zástery. Potom nimi pastiera trikrát po nohách pošibala a ten pri tom vyskakoval z jednej nohy na druhú, aby vraj dobytok bol po celý rok taký vrtký a zdravý ako pastier. To isté sa zopakovalo aj s pastierom sviň – gondášom. Gazdiná potom prúty postavila do jedného kúta v kuchyni a mali slúžiť k prvému vyhánaniu dobytky na jarnú pašu. V Mýtnej bol ešte aj koziar a husiar.*

Ukážka z mýtovského nárečia: „Hej, aký si ty viťús. No vet uvidín čo dokážeš, kot sa takto kasáš. Teras budeš doma a robet šecko, tak ako način. A už viac nekcen o ton nič počúť“.

Pán Ružinský opísal aj typické ľudové jedlo - **čír**. Túto jednoduchú **sedliacku stravu** vystihoval v Mýtnej a okolí známy slogan „*na raňajky čír, na obed čír a večer zas len ten čír*“. Bola to vlastne zapražaná polievka so zemiakmi a cestovinou (mrvenička, rajbanička alebo rezance), ktorá sa varila priamo v polievke. Čír sa jedol veľmi často.

Pokr. str. 2

Pokr. zo str.1

Pre porovnanie ponúkame recept na **čirovú polievku od Ľ. Markovej**:

Potrebuje:

4 zemiaky, petržlenová alebo zelerová vňať, cibuľa, 2 PL hladkej múky, mletej sladkej červenej papriky, tuhej papriky, olej/ masť/, 5 PL polohrubej múky, 1 vajce,

Ako na to:

Opražíme nadrobno nakrájanú cibuľu, keď je opražená pridáme múku a za stále miešania pridáme papriku, korenie. Na kocky nakrájané zemiaky dáme variť. Keď začnú vriieť, pridáme zeler alebo petržlenovú vňať. Čír pripravíme vypracovaním múky s vajcom na tvrdé cesto, do ktorého podľa potreby prilejeme vodu. Cesto postrúhame na strúhadle ručne urobíme hrčky zvané čír, pridáme ich do vriacej polievky a krátko povaríme. Keď čír vypláva na vrch, polievka je hotová. Niekedy miesto mrveničky sa dávajú doma vyrobené hrubšie rezance.

Súčasnosc: Erb obce: pred tromi pšeničnými klasmi sú skrížené lemeš a čerrieslo, ktoré obopínajú dve štylizované na spodnej časti skrížené ratolesti s kruhopisom „SIGI. POSSESIO.VAMOSFALVENSIS“. Mýtina má 1203 obyvateľov.

Starostom Mýtnej je už viac ako 16 rokov **Ing. Pavel Greksa**. Situáciu pozná dôverne, denne sa pasuje s problémami súčasnosti a často krát aj s nepochopením podstaty fungovania samospráv zo strany úradníkov. Svojou aktivitou sa nesnaží pomôcť len „svojej“ obci, ale celému regiónu. Petícia za urýchlenie výstavby rýchlostnej komunikácie R2 medzi Zvolenom a Košicami, to len potvrdzuje. Je členom rady ZMOS a predsedá ZMON (Združenie miest a obcí

Novohradu).

ZMOS u prezidenta SR

Jeho zásluhou bolo zrekonštruované námestie v strede obce. Mnohí možno zabudli, ako táto plocha vyzerala predtým. Tí, čo v minulosti prechádzali cez Mýtinu, vedia o čom hovorím, v daždi blato a jamy, v suchu víriaci sa prach po autách. Dnes toto námestie plní nielen estetickú funkciu, ale je dejiskom takmer všetkých podujatí organizovaných v obci.

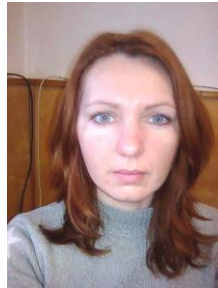
Spomeniem tzv. „**Mýtovskú hostinu**“, ktorá sa koná vždy prvú nedeľu po 20. auguste (prvé posv. školy). **Váľanie mája** či pálenie vatry sa taktiež teší veľkej obľube.

Samozrejme v obci sa konajú aj ďalšie kultúrne podujatia, tým posledným je I. reprezentačný obecný ples, konal sa 22.1.2011. Podľa slov starostu, niektorí správu o takomto podujatí v obci prijímali s obavami, ale po skončení sa jednoznačne zhodli, že aj takéto spoločensko-zábavné aktivity sú pre ľudí potrebné. Dominantou obce je **kultúrny dom**, v susedstve je obecná knižnica. Ako kultúrny referent pracuje na ObÚ **Bc. Ľubica Marková**. Vedúcou knižnice je p. **Kyseľová**.

Bc. Ľubica Marková

Komisia kultúry je zriadená pri OZ, ale celú kultúru bude mať podľa slov starostu, na starosti, jeho zástupkyňa **Marta Šuleková**.

Dom kultúry v Mýtnej disponuje veľkou spoločenskou miestnosťou a priestranou sálou pre 350 návštevníkov. Na budove ObÚ je osadená Pamätná tabuľa SNP, na ktorej nechýbajú kvety.

Škoda, že historický prameň informácií – kronika obce vedená od roku 1920 sa stratila. Dnes Mýtina vydáva dvojmesačník Mýtovcov nazvaný **Obecné noviny**, ale informácie sprostredkúva aj prostredníctvom webovej stránky, www.mytna.sk. Veľmi dobrá je spolupráca obce so školou pri obecných akciách, ale škola organizuje aj vlastné, školské akcie, akými sú Deň matiek, MDD, vyrezávanie tekvic, Mikuláš, vianočné popoludnie a pod.

Z ďalších organizácií, ktoré sa zapájajú do podujatí spomenieme Klub dôchodcov, klub kulturistov (Peter Vican), Združenie technických športov – strelecký klub (Pavel Popovič), ktorí má k dispozícii vlastnú strelnicu v Mýtnej. Mýtina je obec otvorená aj pre partnerstvo. V rámci medzinárodnej spolupráce spolu s ďalšími obcami ako je Veľký Blh, Mýto pod Ďumbierom, Lúčky / okr. Michalovce/ a Mýtne Ludany boli predstavitelia obce prizvaní na oslavy, ktoré sa konali v dňoch 1.- 3. augusta 2008. Išlo o stretnutie obcí, ktoré mali alebo majú vo svojom názve slovo „**mýto**“. V Maďarskej republike je takýchto obcí desať,

pokr. str.3

Pokr. zo str 2: u nás päť a fungujú pod združením obcí „Mýtnik“. Tieto slávnosti sa konajú každý rok a trvajú celé tri dni. V prvý deň boli oficiálne privítané všetky zúčastnené obce, ktoré boli prepadnuté zbojníkmi na koňoch, kde každá obec pri vstupe zaplatila mýto vecnými darmi. Združenie Mýtnik na túto počesť dalo vyrobiť vázu s erbmi všetkých piatich obcí. Na druhý deň boli oslavy na ktorých boli oficiálne predstavené všetky obce, kde každá obec symbolicky zapálila sviečku. Nasledoval bohatý program, na konci ktorého bolo posedenie pri ktorom všetci zúčastnení starostovia obcí podpísali zmluvu o kultúrnej spolupráci.

Mýtna sa môže popýšiť aj unikátnou drevinou. Jedinec *Tetradium danielli* (Benn) bol zasadený v strede obce na jar roku 1967, Ing. Pavlom Greksom (otec súčasného starostu) a MVDr. Jurajom Šuttom, ktorý na jeseň 1966 zo služobnej cesty v Číne doniesol tri sadenice. Sadenice boli počas zimy uskladnené a na jar boli vysadené. Z troch prežila jedna a je to terajší strom na námestí. Táto zaujímavá drevina je známa aj pod názvom Včelí strom a na Slovensku sa nachádza iba niekoľko exemplárov.

Držíme palce najmä starostovi, lebo keby si Mýtna mohla dnes vyberať „mýto“, dávno by už bola za vodou. Cestu by si vybudovali bez problémov. Dúfam, že raz na to konečne niekto príde a zvíťazí zdravý sedliacky rozum, veď lokalita Mýtnej ju doslova predurčuje, aby bola ozajstnou bránou či vstupom do niečoho, aby bola aj vyhľadávanou turistickou zastávkou. Nie je to len vstup do samotnej obce. Na tejto dopravnej trase je to aj vstup do Novohradu či okresu. Okolité príroda je nádherná. Predstava či vízia by mohla byť dokonalá, ale cestovateľ sa zastaví iba vtedy, ak ho niečo upúta a zaujme. Až potom nasleduje oddych v prírode, musí sa aj najesť a mohol by si taktiež

kúpiť nejaký ten suvení, nehovoriac o tom, keby tu mohol aj prenocovať. Chýbajú základné turistické služby pri vodnej nádrži, jej prepojenie s obcou chodníkom, reklamné pútače, špeciality regiónu a pod.

Z kultúrneho turizmu by sa mohol stať aj zaujímavý zdroj financií. Všetci by mohli byť spokojní. V čo je teda chyba? Je to v nás, Slovákoch. Prečo to hovorím? Nevieme si vážiť to, čo máme a nevieme to ani predať, u českých susedov je myslenie úplne opačné. Tam o turistike, či koncepciách nerokujú, tam to robia. Sám pán starosta mi povedal, že keď na studňu v parku zavesili odliatok so znakmi obce, deti, ani nevedeli čo to je.

Nie je to chybou detí, ale tých, ktorí by ich k histórii svojej obce a regiónu mali viesť. Spomínam to preto, že po návšteve v susednom Maďarsku starostu okrem iných vecí zaujali aj vedomosti a záujem detí o dejiny ich rodiska. Pán Greksa skonštatoval, že niečo podobné by si vedel predstaviť aj v našich podmienkach. Ale starosta nepochodil u niektorých učiteľov. Podľa ich slov vraj nie je meradlom kvality školy a jej hodnotenia, znalosť histórie a tradícií, ale či je škola zateplená, či má plastové okná, či ako vyzerá zvonku. Kam to vlastne

všetci kráčame, nad čím zatvárame oči... Zhrniem to výberom prevzatým z web stránky v časti vízia obce: *Obec Mýtna vďaka svojej polohe predstavuje vstupnú bránu do oblasti cestovného ruchu severozápadnej časti regiónu Novohrad. „Obec Mýtna je miestom šťastného života pre všetkých.“*

Zdroj: www.mytna.sk, Pavel Ružinský:
Mýtna-obec nášho pôvodu

DOBROČ

Môj učiteľ.

*Učiteľ môj – Boh ho osláv, –
naozaj bol z tých hrdinov,
ktorí dali svojho času
rodu svojmu zdatných synov.*

*Pamätám sa – hovorieval:
„Naša reč je milá, sladká,
toto modliť a hovoriť
učila nás drahá matka.“*

*Pravdu mával môj učiteľ...
Dnes však spí už v tmavom
hrobe.*

*Láskou, ktorú v srdcia štepil,
dopomohol ku slobode.
Niekedy, keď pôjdem tadiaľ,
tým dobročským cintorínom,
nezabudnem ozdobiť mu
hrob zeleným rozmarínom.*

Pavel Hronec: Piesne slobody a žiaľu

História: Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1393 pod názvom Dobrocha. Zaujímavou kultúrnou pamiatkou obce je kostol postavený na kopci medzi obcami Dobroč a Mýtna. Bol postavený v 13. storočí. V 17. storočí bol prestavaný a o 200 rokov neskôr znovu. Po známej Bitke pri Lučenci v roku 1451 boli opevnené početné pevnosti a sakrálné stavby, medzi nimi i Dobročský kostol. V 15. storočí bol kostol dôležitým obranným bodom husitov. Títo spevnili múr okolo kostola - pevnosti a vykopali dookola hlbokú priekopu. Kostolík patrí cirkevnému zboru Evanjelickej cirkvi a.v v Dobroči a cintorín okolo neho doteraz slúži obciam Dobroč a Mýtna. Kostolík je zďaleka viditeľný z rýchlostnej cesty. V 18. storočí vybudovali na južnej strane drevenú zvonicu.

Pokr. str.4

Dobroč je rodiskom viacerých významných osobností, spomenieme aspoň niektorých:

Pavol ŠVEHLA (13.11.1813 R. Baňa – 12.4.1880 Dobroč) písal balady a romance. Jeho báseň „Hádka“ z r. 1835 sa pokladá za možný impulz pre Sládkoviča na vytvorenie desať veršovej strofy Maríny.

Pavel HRONEC – Dobročský (26.3.1892 Dobroč), slovenský veršovník, učiteľ v Slanej Lehote a Poltári. Od 19.12.1933 bol kronikárom obce Poltár – Pamätná kniha obce Poltár, Zbierka básní – Pieseň slobody a žiaľu

Martin KUSÝ (14.11.1916 Dobroč), vysokoškolský profesor, architekt, pedagóg

Ivan KUSÝ (6.4.1921 Dobroč) – literárny kritik a historik, najviac pozornosti venoval Timrave, publikoval o jej tvorbe niekoľko štúdií, bol redaktorom zborníka štúdií a spomienok na ňu, vydal jej korešpondenciu so Šoltésovou. Je spoluautorom diela „Dejiny slovenskej literatúry“.

Z histórie sa môžeme dozvedieť, že v roku 1930 bol v obci založený vzdelávací spolok na podnet miestneho učiteľa Jána Debnára. Pri spolku bola založená aj čítareň. O obecnú knižnicu sa od roku 1974 až do roku 1997 – 23 rokov staral Adam Mahút spolu s manželkou Dorotou. Dňa 20.12.1941 – navštívilo obec korporatívne kino – premietal sa Jánošík, od r. 1948 chodilo do obce putovné kino a v roku 1960 bolo zriadené stále kino.

Dátum **25. november 1923** je pre Dobroč **pamätným dňom** – obnovenie chrámu a zakúpenie nového organu.

Ochotnícke divadlá sa hrávali 3-4 krát ročne, ale prvé slovenské divadlo sa uskutočnilo v Dobroči dňa 25.8.1919 a bola to hra od Ferka Urbánka: Kamený chodník.

Až 9.12.1943 bol zriadený osvetový poradný zbor a Ochotnícky divadelný krúžok pod vedením Magdalény Kolényovej. Neskôr, 8.1.1948 založila mládež div. krúžok „SNAHA“ a už 28.3. sa predstavili Tajovského hrou „Ženský zákon“. Spevokol bol založený 1. 10. 1928 na podnet Dobrovoľného hasičského zboru. V obci sa nachádza pomník padlých v SNP z roku 1975.

Súčasnosť: Erb obce Dobroč sa nachádza v heraldickom registri v tejto podobe: „...v zelenom štíte medzi striedobnými sklonenými odvrátenými radlicami – čeriestlom a lemešom - zlatý esovito prehnutý kmeň viniča...“

Obec má 680 obyvateľov. Starostom obce je **Ján Krnáč**, je pravdepodobne jediným starostom v regióne, ktorý je vo funkcii 35 rokov, lebo už r. 1976 sa stal predsedom vtedajšieho MNV. Je to jeho 10. volebné obdobie.

Agendu aj v oblasti kultúry zabezpečuje pracovníčka OÚ p. **Remeníková Anna**, ktorá je zároveň kronikárkou. **Kultúrny dom**, v ktorom sídli aj obecný úrad bol slávnostne otvorený ešte 14. mája 1960. Nachádza sa v ňom tiež obecná **knižnica** a vedie ju **Jaroslava Fiľová**. Pri obecnom zastupiteľstve je zriadená komisia kultúry pod vedením Mgr. Janky Jakubcovej.

V obci sa organizujú už tradičné podujatia ako stavenie mája, Deň matiek a d'. Najobľúbenejším je však „**Dobročská hostina**“, ktorá sa koná pravidelne druhej septembrovú nedeľu. Obec vydala pri príležitosti 600. výročia prvej písomnej zmienky monografiu pod názvom:

Dobroč 1393-1993, autorkou je Mária Adamová.

Deň matiek

Váľanie mája

Dobročan je názov obecných novín, ktoré vychádzajú ako občasník a spracúva ich Veronika Sarvašová. Pri organizovaní podujatí sa významne podieľa aj občianske združenie **Dobrocha** pod vedením Soni Vincíkovej. Dobroč je vyhľadávanou lokalitou turistov.

Trasy začínajú v Dobroči pri kultúrnom dome, pokračujú popri potoku Dobročskou dolinou (červené značka).

Pokr. zo str. 4 Ale nachádza sa tu aj „Náučný chodník“, tento má tri trasy, kratšiu v obci a 2 dlhšie Dobročskou dolinou.

Chodník má 6 informačných miest a 3 kryté odpočívadlá. Všetky trasy sú vhodné pre cyklistov a na ObÚ sa dá získať aj Informačná brožúrka o chodníku. Tento projekt sa uskutočnil v roku 2008 vďaka grantovému programu "Šanca pre váš región" Konta Orange. Realizovalo ho Občianske združenie Dobrocha v spolupráci s Obecným úradom v Dobroči.

Zdroj: www.dobroc.ocu.sk
Mária Adamová: Dobroč

KOTMANOVÁ

Kolonizácia Kotmanovej je doložená v druhej polovici 14. storočia. Kotmanovú založil **Šoltýs Kotman**. Šoltýsi na základe zmluvy so zemepánom získali za založenie osídla výsadu. Podľa monografie Novohradu /1826/ si osada zobrala meno od nemeckého banského dozorcú Gutmana, ktorý bol správcom baní v Lovinobani, Cinobani. Názov Lehota sa odvodzuje od toho, že prvým osadníkom novo zakladaných osád udeľovali zemepáni úľavu - lehotu od naturálnych dávok a peňažnej renty. Na odlíšenie potom obce priberali k názvu prívlastok spojený s menom lokátora ako Kotman - Lehota. Prvá písomná zmienka o Kotmanovej je z roku 1393 ako **Kothmanlehutaya**. Obyvatelia obce sa zaoberali málo výnosným poľnohospodárstvom a chovom dobytka. V roku 1467 Kotman - Lehota patrila do majetku palatína Michala Orságha Guthiho. Koncom 15. storočia severnú hranicu osídlenia územia Novohradu tvorila čiara Dobroč - Kotmanová - Málinec - Hradište. V roku 1598 patrila obec Kotmanová opäť Divínskemu hradnému panstvu. V roku 1686 získala Divínske panstvo rodina Zichyovcov a tak sa Kotmanová stala súčasťou pan-

stva tohto rodu. Začiatkom 18. storočia bola v Kotmanovej údajne malá sklárská huta. **Pečať obce** je z roku 1731. Okrem toho k obci patrí i osada Horné Fafáky, ktorá vznikla v neskoršej fáze kolonizácie obyvateľmi z okolia Hriňovej, ktorí tunajšiu pôdu získali kľčovaním. V roku 1883 patrí do okresu Lučenec, neskôr do okresu Halič. Od roku 1898 je obec včlenená opäť do okresu Lučenec. V roku 1911 patrila obec do panstva Zichyovcov /spolu 54 obcí / Z tohto obdobia sú známi hlavne Kotmanovskí uhliari. V roku 1948 došlo k premenovaniu obce na Dobročská Lehota. V roku 1950 mala obec Dobročská Lehota 732 obyvateľov. Od 31.8. 1990 dochádza k zmene názvu obce na historicky pôvodný názov - **KOTMANOVÁ**. Na území obce sa nachádza aj **kultúrna pamiatka** - **klasicistická kúria** z konca 18. storočia.

Významnou pamätihodnosťou je **zvonica** zo začiatku 19. storočia, postavená na mieste pôvodnej drevenej zvonice. V roku 2007 bola zrekonštruovaná z vlastných zdrojov v hodnote 250 000,- Sk.

Súčasnosc: Erb obce - V červenom štíte skrížené strieborné radlice - lemeš a čerieslo, ovenčené dvomi zlatými štylizovanými ratolesťami. Kotmanová má 330 obyvateľov. Starostom je **Ľubomír Božík**. Obec má vlastný **kultúrny dom**,

postavený v roku 1974. Celá budova bola zrekonštruovaná v rokoch 2008-2009. Sídli v ňom aj obecný úrad. V blízkosti sa nachádza obecná knižnica. Na rekonštrukciu strechy knižnice sa im podarilo získať finančné prostriedky aj z BBSK.

Minulý rok si Kotmanová pripomenula 617. rokov vzniku obce. Každoročne sa konajú oslavy obce známe ako „Kotmanovská hostina“. Ale organizujú aj ďalšie podujatia, ako je stávanie mája, májová vatra, Deň matiek. Družstvo z obyvateľov Kotmanovej sa pravidelne zúčastňuje na súťažiach vo varení gulášu v Haliči. Vydávajú obecné noviny nazvané „Kotmanovské oko“.

Na obecných akciách vystupuje miestna ľudová hudba Jána Karlíka. V Kotmanovej sa narodil aj **Pavol Urbančok**, dlhoročný riaditeľ Novohradskej knižnice v Lučenci, ktorý onedlho oslávi okrúhle výročie.

Obec sa stará o svoje skrášľovanie. Napriek tomu, že je obklopená nevidanou prírodnou scenériou, aj tak si v roku 2009 zrekonštruovali obecný park a vybudovali úplne nové detské ihrisko

Pokr. zo str. 5: v celkovej hodnote 2 000,- EUR.

V obci sa nachádza budova bývalej materskej školy, ktorú by chceli využiť v budúcnosti aj na turistické či športové účely.

Pred pár rokmi obec Kotmanová v spolupráci s KST organizovala akciu „**PRECHOD KOTMANOVSKÝMI VODOPÁDMI**“, ale po zimnej kalamite od akcie ustúpila, nakoľko terén sa stal neschodným. V budúcnosti sa uvažuje o opätovnom obnovení akcie.

Kotmanová je nádherná lokalita pre milovníkov prírody. Vďaka Milene Šulánovej, študentke UMB v Banskej Bystrici, sa im podarilo v roku 2008 obnoviť studničku „**Pod Dúbravkou**“. Studnička sa nachádza na konci obce, za poľnohospodárskym družstvom, smerom na Hrnčiarky. Turisti Kotmanovú dobre poznajú, priamo cez obec vedie diaľková trasa (červená značka), ktorá začína v obci Drahová a končí na sedle Žiar. Stredne dlhá trasa (modrá značka) vedie cez horský hrebeň Hrbáky nad osadou Horné Fafáky.

Zdroj: www.kotmanova.ocu.sk

Ľudia – roky – udalosti

Osobnosti Novohradu jubilujú...

Naša pani bábkoherečka

*Keď sa niekde objaví termín **bábkové divadlo**, každý z nás si hneď pomyslí, že je určené iba pre detského diváka. Nie je to celkom pravda, pretože **vyjadrovacie prostriedky dnešného bábkového divadla sú tak rozmanité, že zaujmú určite aj dospelého percipienta. Táto rôznorodosť bábkodivadelných foriem spája v sebe všetky civilizácie celých dejín ľudstva, prichádza z hlbín času do našich dní a smeruje ďalej vpred. A práve tento fakt robí z bábkového divadla silný prostriedok komunikácie medzi jednotlivými druhmi umenia.***

Bábkoherectvo učarovalo aj našej dnešnej jubilantke pani **Márii Šmihlovej**, rodenej Staššákovéj, ktorá sa narodila 13. 3. 1941 v Ďubákove, okres Lučenec. Základnú školu absolvovala v rodisku a v Rimavskej Sobotě, gymnázium navštevovala popri zamestnaní v Banskej Bystrici, kde maturovala v r. 1966. V r. 1957-60 účinkovala ako ochotníčka herečka v Divadelnom ochotníckom súbore Andreja Sládkoviča v Banskej Bystrici. V Krajskom bábkovom divadle v Banskej Bystrici získala výnimku z vysokoškolského vzdelania, aby mohla vykonávať prácu bábkoherečky. V r. 1961-96 pôsobila ako bábkoherečka a herečka v Krajskom bábkovom divadle (v r. 1991 premenovanom na Bábkové divadlo na

Rázcestí) v Banskej Bystrici. Ako animátorka účinkovala v r. 1961-90 aj v Československej televízii v Bratislave. Od r. 1996 žije na dôchodku v Banskej Bystrici.

Počas svojej bábkohereckej kariéry vytvorila niekoľko detských rozprávkových postáv: Princezná (Staronová komédia, 1961), Paolina (Kazisvet pán Cassisietti, 1966), Rusovláska (Zlatovláska, 1970), Prasiatko (Medvedík Pa, 1982) a i. Okrem toho stvárnila aj viaceré charakterové postavy: Pani Hrabcová (Hašterica, 1978), Matka Čin-čin (Čin-čin, 1984), Nyola (Radúz a Mahuliena, 1986), Kráľovná (Mŕtve kráľovstvo, 1987), dvojrola – Doňa Belisa a šéfka cirkusu (Don Juan alebo Láska ku geometrii, 1996) a i. S bábkovým divadlom navštívila mnohé štáty sveta: Nemecko, Francúzsko, Belgicko, Holandsko, Alžírsko, Tunis, India, Barma ako i všetky naše susedné štáty.

Po celý svoj život sa riadi krédom: „Musím žiť tak, aby som sa nemusela za svoj život hanbiť, keď raz budem odchádzať ...“ V mene redakcie kultúrneho mesačníka REKUS želáme našej milej rodáčke Márii Šmihlovej k jej významnému životnému jubileu ešte veľa v zdraví a spokojnosti prežitých rokov v kruhu svojich najbližších.

PhDr. František Mihály

Blahoželáme

**k životnému jubileu
profesora Františka Alabána**

V mesiaci február 2011 sa dožíva svojich 60. narodenín univerzitný profesor František Alabán. Šesťdesiate jubileum sprítomňuje roky vážne, ale ešte túžob svity v hĺbke oka zažne. Nech mu ešte zdravie dlho slúži a nech svojím umom a optimizmom obdarúva nielen študentov vysokých škôl a svojich kolegov, ale aj všetkých ľudí dobrej vôle.

Pokr. str. 7

Pokr. zo str. 6

Literárny kritik a historik, hungarista, vysokoškolský učiteľ **Prof. PhDr. František Alabán, CSc.** sa narodil 25. 2. 1951 v Husinej, okres Rimavská Sobota. Základné vzdelanie získal na školách v rodnej obci a vo Veľkých Dravciach. V r. 1966-69 navštevoval gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským vo Filákovke, maturoval v triede prof. Sándora Kovácsa. V r. 1969-74 študoval maďarský a slovenský jazyk na Filozofickej fakulte ELTE v Budapešti. V r. 1974-98 pôsobil ako vysokoškolský učiteľ na Fakulte humanitných vied (FHV) Univerzity Konštantína Filozofa (UKF) v Nitre, v r. 1998-2006 na Filologickej fakulte Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici. Od r. 2006 pedagogicky pôsobí na FHV UMB v Banskej Bystrici, je zakladateľom a vedúcim Katedry hungaristiky. Počas svojej kariéry vysokoškolského učiteľa zastával rôzne funkcie, dvakrát bol zvolený za prodekana pre oblasť vedy a výskumu, v r. 2004-2005 vykonával aj funkciu dekana bývalej Filologickej fakulty UMB. Je odborným garantom a koordinátorom PhD.- štúdií v doktorandskom študijnom programe maďarský jazyk a literatúra. Trvale žije v Nitre.

Vo vedecko-výskumnej činnosti sa zameriava na výskum maďarskej literatúry na Slovensku, na výskum dejín maďarskej literatúry a literárnej komparatistiky. V rámci jeho výskumných tém má svoje opodstatnené miesto aj skúmanie teoretických problémov a širšie chápaných oblastí hungaristiky (otázky metodológie, teórie vyučovania literatúry, teória a prax interdisciplinárnosti, problematika literárnej kritiky). Počas svojej doterajšej praxe vydal tieto vedecké monografie: *Folytatás és váltózás* (Pokračovanie a premena) – Bratislava 1984, *Irodalomközben* (V blízkosti literatúry) – Nitra 1992, *Két költő nyo-*

mában (Po stopách dvoch básnikov) – Nitra, 1995, *Az irodalom lehetőségei* (Možnosti literatúry) – Dunajská Streda, 1996, *Az irodalomértés horizontjai* (Horizonty recepcie literatúry) – Banská Bystrica, 2000, *Interpretáció és integráció* (Interpretácia a integrácia) – Bratislava, 2002, *Az identitás és az irodalmi érték kontextusai* (Kontexty identity a literárnej hodnoty) – Banská Bystrica, 2009, *Az emancipált kontextus* (Emancipovaný kontext) – Dunajská Streda, 2010 a i. Je tiež autorom niekoľkých vysokoškolských skrípt a učebníc, vedúcim riešiteľom viacerých vedeckovýskumných projektov a autorom odborných štúdií v domácich i zahraničných vedeckých časopisoch.

Prof. Alabán vnáša do literárnovedného bádania nové témy aj nové tvorivé prístupy, v jeho textoch môžeme zaznamenávať aj nadväzovanie na výsledky národnostného literárnovedného výskumu na Slovensku. Prízvukuje, že aktuálne integračné procesy predpokladajú moderné národnostné povedomie ako fundamentu národného a národnostného spolunažívania v Strednej Európe. Nerobí to expresívne ani publicisticky, ale postupuje s uvažlivosťou skúseného vysokoškolského pedagóga a uznávaného vedca.

K okrúhlemu životnému jubileu profesorovi Alabánovi srdečne blahozeláme!

PhDr. František Mihály

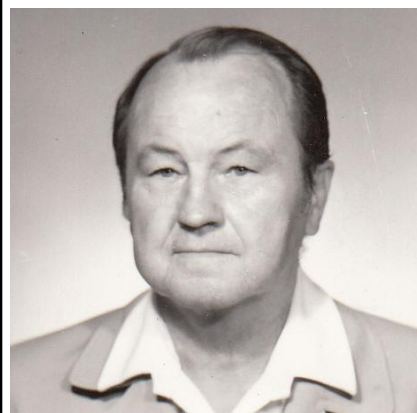
KÁRMÁNOVCOV

OCENIL MINISTER

Riaditeľ Divadla J. Kármána v Lučenci, **Štefan Csák** a umelecký riaditeľ **Gabriel Erdélyi** si 21.1.2011 v Budapešti osobne prevzali z rúk ministra kultúry MR štátne vyznamenanie Csokonai Vitéz Mihály. Toto vyznamenanie je považované za najvyššie uznanie amatérskych súborov a práve Kármánovci ho získali ako prví zo Slovenska.

Srdečne im blahozeláme.

Navždy nás opustil spisovateľ a novinár **Vladimír Babnič**

Dňa 5. januára 2011 zomrel v Bratislave vo veku 84 rokov spisovateľ, novinár a náš novohradský rodák Vladimír Babnič. Navždy nás opustil citlivý, múdry a rozhladený človek, ktorého stratu budeme ešte dlho pociťovať. Počas celého života sa aktívne venoval najmä tvorbe literatúry faktu. Patril mu nepísaný titul „Pán novinár“. Jeho sestra Mgr. Terézia Michalová, rod. Babničová (1939-2004) bola významnou slovenskou novinárkou, spisovateľkou a vydavateľkou.

Vladimír Babnič sa narodil 14. 12. 1926 v Kokave nad Rimavicou, okres Poltár. Po maturite na gymnáziu v Banskej Bystrici v r. 1946 začal študovať na Právnickej fakulte UK v Bratislave, štúdium však nedokončil. V r. 1951-60 pôsobil ako redaktor, neskôr šéfredaktor v týždenníku Život. V ďalších rokoch redaktorsky pôsobil: Predvoj Bratislava, ČSTK Bratislava, Svět v obrazech Praha – Bratislava, Tatrapress Bratislava. Po normalizácii musel z pozície šéfredaktora z Tatrapressu odísť, zamestnal sa ako redaktor vo vydavateľstve Šport v Bratislave (1972-91). Od r. 1992 žil a ďalej tvoril v Bratislave.

Publikoval viacero knižných prác: Život, láska moja (1964), Poľovníckym chodníčkom (1968), Dravec z Katrinho brala (1984), Štepy pre vnukov (1985), Na večné časy s podtitulom Spomienky na august 1968 (1998), Vo veľkej vojne malá vojna (2004) a i. Je autorom rozhlasových hier: Jazmín vonia v jeseni (1962), Cyrillo (1964). Za svoje celoživotné dielo obdržal niekoľko ocenení: Cena Egona Erwina Kisch, Cena Vojtecha Zamarovského, Cena Vladimíra Mináča.

Nech odpočíva v pokoji!

František Mihály

Stalo sa v Novohrade

Nová stála expozícia

v kurátorskej autorskej koncepcii Juraja Gábora. Vernisáž sa uskutočnila 11. 2. 2011 v Novohradskom múzeu a galérii Lučenec a výstava bude sprístupnená do 27.2.2011.

Juraj Gábor je študentom Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, kde navštevuje Ateliér priestorových komunikácií, docenta Antona Čierneho, vedúceho Katedry intermédií a multimédií. Absolvoval študijné pobyty na Katedre maľby VŠVU u profesora Jána Bergera (v akad.r.2007/2008) a ako držiteľ štipendia Erasmus sa zúčastnil zahraničného pobytu na Estonian academy of arts v Tallinne (v akad.r.2008/2009). Venuje sa kresbe, soche, objektu, inštalácii, maľbe, akčným prejavom umenia, videu s ohľadom na konceptuálne tendencie a miesto-špecifický a sociálny kontext. Má za sebou pár samostatných a niekoľko skupinových výstavných prezentácií a performancií. V projekte pre Novohradské múzeum a galériu vystupuje ako autor, koordinátor a kurátor svojej diplomovej práce "Nová stála expozícia"- sprostredkované územie muzeálnej a galerijnej periférie.

Exhibičná časť pripravovanej diplomovej práce Juraja Gábora pozostáva zo série galerijných prác, intervencií, reagujúcich na špecifický kontext modelovej regionálnej inštitúcie. Aktivita v nej sa sústreďuje na upriamenie pozornosti na samotné Novohradské múzeum a galériu v Lučenci (ďalej len NMG), na prípravu netradičnej výstavy "Novej stálej expozície". Tá počas svojho trvania návštevníkom ponúkala novú, inú možnosť vnímania dispozície a obsahu zbierky NMG. Prakticky sa diplomový projekt delí do troch častí, z ktorých každá prináša návštevníkovi rozdielne spektrum zážitkov na pôde NMG v Lučenci. Kurátor nestavia koncepciu na predstavení nových akvizíčných predmetov, alebo ním vytvorených, prinesených artefaktov, ale v duchu nadviazania na kontinuálnu situáciu vývoja Novohradského múzea a galérie, upriamuje pozornosť na nájdenú skutočnosť, momentálny stav, rámec vnímania s akým sa stály, pravidelný,

skalný, či občasný, alebo náhodný návštevník stretáva. Dôraz je smerovaný na chronológiu pripravených udalostí.

Na úvod si autor dovoľil upriamiť pozornosť NMG a jeho priaznivcov, na vysnívaný balíček, darček do nového roku 2011: PF "NMG ide do rekonštrukcie". Aj ten môžete v zimných mesiacoch zazrieť, zložený v areály inštitúcie. Je to fyzicky, a aj vo vzťahu k širokej verejnosti, exteriérová časť projektu.

Zaujímavosťou architektonickej dispozície vnútorných výstavných priestorov NMG je, že sa v nich dá po odstránení jednej provizórnej deliacej pleny krúžiť, čím návštevník prechádza plynule z priestorov stálej muzeálnej expozície do priestorov premenlivých, krátkodobých galerijných výstav. A práve toto špecifikum využíva Juraj Gábor pri tradičnom, ale netradične poňatom happeningu "Komentovaná prehliadka", pripraveného pre návštevníkov ako jednodňová akcia obohatená o netypickú vstupenku pre každého, kto prišiel v ten deň do galérie.

„Nová stála expozícia“ je už vo svojom názve, výstavou plnou paradoxov, a tým hlavným je jej časová ohraničenosť. Publikum sa tak počas návštevy mohlo dostať do prostredia, o ktorom si myslelo, že ho už nijak nedokáže prekvapiť. Výstava je nutným prestávaním návštevníkovho pohľadu do nových autorsky konštruovaných uhlov nazerania na túto exponovanú situáciu.

Bc. Juraj Gábor

Genius loci

- 12. výstava textilnej miniatúry. Novohradské múzeum a galéria v Lučenci realizuje túto medzinárodnú výstavu v spolupráci so Slovenským združením textilných výtvarníkov TXT v Bratislave. Výstava bola otvorená od 16.2.2011 a potrvá až do 31.3.2011.

Niektoré miesta, ktorými v živote prechádzame, ostávajú nepovšimnuté, iné nás nútia k zamysleniu, k zastaveniu sa, k rozjímaniu - zanechávajú v nás určitú stopu. Po témach TEXTIL v roku 2007, „X“ v roku 2008 a ZOOM v roku 2009 poskytuje táto téma podnet k hlbšiemu

zamysleniu sa, ale aj veľa možností tvorivej interpretácie. Väčšina prác prihlásených na výstavu skutočne reflektuje silný emotívny zážitok, ktorý je často dešifrovateľný len s autorským komentárom.

Porota vybrala spomedzi takmer stovky prihlásených 53 autorov z desiatich krajín /Česká republika, Írsko, Holandsko, Mexico, Nemecko, Nórsko, Rakúsko, Slovensko, Taiwan, USA/, z toho je 19 študentov. A sú to predovšetkým študentské práce, ktoré prinášajú svieži, prekvapujúci uhol pohľadu ako napr. práca Ľubomíry Abrahámovej z VŠVU „Multinationality“, práca Anny Krivanskej z Univerzity Mateja Bela „Nezabudnuté miesto“, či práca jej kolegyne Lindy Holodovej pod názvom Šťastné narodeniny I., II. Ale ani známe osobnosti z predchádzajúcich ročníkov neostávajú v úzadí. Blanka Šperková s neobyčajným zmyslom pre humor a remeselnou virtuozitou stvárnila svoju situáciu počas pobytu u priateľa, Jozef Bajus vzdal hold boju čiernych Američanov za rovnoprávnosť. Renomovaná írsky umelkyňa Pamela Hardesty oslávila svoju vlasť, jej otvorenie sa kresťanstvu prostredníctvom kríža, predstavila ju ako ostrov vo tvare srdca, obmývaného čírou vodou. Pracovala s kontrastom čadičových kamienkov a sklenených góráliek, umne navzájom posplietaných.

Pokr. str. 9

Pokr. zo str. 8

Genius loci

Vtipne sa vyrovnala s témou aj v Berlíne žijúca lитеvská umelkyňa Almyra Weigel. Jej objekt s titulom „Zdomácnelá myš“ predstavuje kancelársku stoličku a myš, ktoré sú dnes už neodmysliteľnou súčasťou väčšiny domácností. Hľadanie Genia loci na ľudskom tele si vzala za cieľ Mária Hromadová. Témou Genius loci sa zapodievali aj poslucháči 1. Ročníka VŠVU na kurze textilu. Ich výsledky boli natoľko zaujímavé, že sme výber z týchto prác začlenili do prehliadky. Veríme, že po zhliadnutí výstavy sa mnohý divák pozrie na všedné veci okolo seba inou optikou.

Kurátorka výstavy:
akad. mal. Silvia Fedorová

Rok 2010

v Novohradskej knižnici v Lučenci

Novohradská knižnica v Lučenci je univerzálna, verejná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia. Poskytuje knižničné a informačné služby, pôsobí ako bibliografické, metodické a vzdelávacie stredisko. Knižnica plní funkciu obecnej knižnice pre mesto Lučenec a funkciu regionálnej knižnice s pôsobnosťou v územnom obvode okresov Lučenec a Poltár. Realizáciou viacerých aktivít v rámci skvalitňovania poskytovania knižnično-informačných služieb všetkým používateľom knižnice bolo splnenie stanovených cieľov. Zabezpečovala informovanosť používateľov a návštevníkov o službách a podujatiach knižnice na webovej stránke a v médiách. Začal sa nový spôsob prezentácie knižnice v rámci spolupráce s Mestským informačným centrom, mestskými novinami a ďalšími v aktivite Spoločne za poznaním. Uskutočnil sa IV. ročník celoslovenskej literárnej súťaže vo vlastnej tvorbe Literárny Lučenec 2010. Naďalej pokračovala spolupráca s kultúrnymi, umeleckými inštitúciami, záujmovými združeniami, s Pedagogickou a sociálnou akadémiou v Lučenci, v rámci odbornej praxe študentov (prezentácie aktivít v rámci študijného odboru Animátor voľného času, Sociálno-pedagogický pracovník). Prírastok knižničného fondu v roku 2010 bol **2 231 knižničných jednotiek**, výpožičky kn. j. 168 246, počet čitateľov 3 403, kultúrno-výchovná činnosť 260 podujatí. **Návštevnosť knižnice 69 893**. Knižnica poskytuje internet širokej verejnosti na 11 verejných prístupoch. V rámci nadobudnutej funkcie vykonáva: metodickú a koordinačnú činnosť v mestských a v obecných knižniciach okresov Lučenec a Poltár.

V okrese **Lučenec** usmerňuje **58 obecných knižníc** + Novohradská knižnica v Lučenci, z toho 1 mestská knižnica vo Filakove, 1 Obecná knižnica v Divíne, 1 Obecná knižnica v Haliči, 55 obecných knižníc s neprofesionálnymi pracovníkmi. V okrese **Poltár** usmerňuje **23 obecných knižníc**, z toho jedna Mestská knižnica v Poltári, 1 Miestna ľudová knižnica v Kokave nad Rimavicou, 1 Obecná knižnica v Málinci, 20 obecných knižníc s neprofesionálnymi pracovníkmi. Realizuje bibliograficko-informačnú činnosť. Spracováva články regionálneho charakteru a každoročne vydáva ročenku Okresy Lučenec a Poltár v tlači, súpis článkov približuje záujemcom dianie v okresoch. Vydávaním bibliografických materiálov popularizujeme osobnosti nášho regiónu. V rámci cezhraničnej spolupráce knižnica podpísala Dohodu o spolupráci medzi Balassi Bálint Megyei Könyvtár a Novohradskou knižnicou v Lučenci. Základom spolupráce je vzájomné poskytovanie informácií a materiálov o našich regiónoch, príprava a realizácia kultúrnych podujatí.

Dôležitou úlohou, ktorú knižnica premietla do svojich zámerov v ostatných rokoch, bolo zaktivizovanie a podchytenie záujmu detí a mládeže v oblasti čítania, pomôcť im nájsť cestu a lásku k čítaniu, pokúsiť sa nasmerovať detského čitateľa k návšteve knižnice. Okrem osvedčených projektov ako sú stretnutia so spisovateľmi, ilustrátormi, osobnosťami nášho spoločenského diania to boli niektoré projekty, **Noc s Andersenom** už 5. ročník medzinárodného podujatia na počesť 205. výročia narodenia najväčšieho svetového rozprávkára Hansa Christiana Andersena. **Čítajte si** v poradí 3. ročník celoslovenského čitateľského maratónu organizovaného Linkou detskej istoty pri organizácii UNICEF. Podujatie bolo súčasťou **11. ročníka Týždňa slovenských knižníc** s mottom Knižnice pre všetkých, usporiadaného pod záštitou Slovenskej asociácie knižníc. **Deň detí** v knižnici,

spojený s výstavou unikátnej zbierky hračiek. **Literárny Lučenec**, celoštátna literárna súťaž vo vlastnej tvorbe Literárny Lučenec má už svoju tradíciu. Je našou snahou umožňovať nadaným autorom formu prezentácie vlastnej literárnej tvorby i organizovaním našej súťaže a pokračovať v nej i ďalšími ročníkmi s možnosťou konfrontácie s inými.

Napriek širokým možnostiam trávenia voľného času obyvateľov mesta je Novohradská knižnica v Lučenci živou knižnicou, pravidelne navštevovanou a využívanou širokou populáciou obyvateľov regiónu Novohrad. Zodpovedný prístup zamestnancov knižnice, spokojnosť našich používateľov je našim prvoradým cieľom a zámerom a veríme, že tomu tak bude aj naďalej napriek nepriaznivým invektívam, s ktorými sa v súčasnej dobe stretávame.

Dáša Filčíková, riaditeľka NKLC
(výber z príspevku)

Fašiangy sa krátia, už sa nenavrátia...

a tradičné dni zábavy sú plánované práve na posledný víkend pred Popelcovou stredou, a to najmä na sobotu – **5. marca 2011**. Pre návštevníkov sú pripravené rôzne zabíjačkové špeciality a iný kultúrny program. Tento deň čaká všetkých dobrá fašiangová nálada. Preto, neváhajte a využite príležitosť, prídte sa zabaviť. Kde?

V Lučenci takéto podujatie pripravilo nové vedenie mesta prvýkrát. Všetko bude prebiehať na Kubínyho námestí od 11.00 hod. Pripravené sú vystúpenia folklórnych súborov a pochovávanie basy. Ale to najdôležitejšie, na čo sa návštevníci môžu tešiť, je **bezplatná ochutnávka** nielen fašiangových sladkostí- pampúchov, ale aj zabíjačkových dobrot.

V Kokave budú chodiť po obci masky, ktoré vás možno vykrútiť alebo si s vami zaspievajú a poprajú veselé fašiangy. Rozlúčka s fašiangami bude pokračovať večer od 19. 00 hodiny v KD, kde sa môžete zabaviť pri ľudovej hudbe FS Kokavan, ktorý ukončí zábavu pochovávaním basy.

V Brezničke sa bude variť pravá fašiangová kapustnica, a to v strede obce už od 11. 00 hodiny, taktiež je pripravený kultúrny program.

Máľinská zabíjačka

Zabíjačky sa zväčša konajú pred Vianocami, alebo krátko po nich. Vždy to bola veľká udalosť. Už niekoľko dní vopred sa pripravovalo čo bolo okolo zabíjačky potrebné. Tak tomu bolo aj v sobotu 29. januára 2011, kedy obec Málinec zorganizovala a pripravila netradičné podujatie - **máľinská zabíjačka na námestí obce.**

Zabíjačka u Melichov - 1965

Kedysi to bola udalosť, ktorá trvala niekoľko dní. Dnes sa zabíjačka zvládne za jeden deň. V tento deň, bola poriadna tuhá zima. Starosta na dobrú robotu polial chlapom z domácej slivovice, ktorá išla hneď lepšie od ruky. Chlapi naplnili kotly vodou, zakúрили pripravili stoly. Keď mäsiari prasa priviezli, voda už vrela a mohla sa začať pravá zabíjačka. V tento deň obec organizovala aj jarmok, čo bolo zážitkom aj pre jarmovníkov, či už predávajúcich alebo kupujúcich. Postupne, ako mäsiari pripravovali výrobky z prasaťa, okoloidúci mohli ochutnávať a hodnotiť. No všetko bolo na výbornú, čo svedčí aj fakt, že niektorí sa vrátili na ochutnávku aj viackrát. Aby bola atmosféra ako má byť, nechýbal ani spev a heligónka, na ktorej hral Janko Kubiš a miestni heligonkári. Samozrejme po takejto zabíjačke treba všetko poumývať, upratať. Tejto činnosti sa venovali ženy. Keď sa stretne partia, ktorá sa dohodne na nejakých pravidlách a potom si každý urobí **to svoje**, tak je z toho vydané podujatie, na ktoré sa ešte dlho s odstupom času spomína. A takým podujatím určite bola máľinská zabíjačka na námestí obce. Kančová Anna

POLTÁRSKE FAŠIANGY

19. februára 2011

**Nálada bola výborná, tí čo prišli,
určite nebanovali,
klobásy chutili výborne.**

Blahoželáme členovi nášho LK !

Františkán, brat **Márió** – Ján Tinák z Fiľakova, ešte koncom minulého roku zažil milé prekvapenie. Darček v podobe zbierky básní k 35. narodeninám nedostáva každý človek. Priatelia si básne oslávenca starostlivo a najmä tajne pripravovali. Výsledkom bolo vydanie zbierky básní nazvanej „PRIATEĽOM“. Vydala ju Mária Magdaléna Švecová – Divé Ľalie z Leopoldova a Florián. Obsahuje celkom 12 básní z jeho tvorby – 12 Máriových anjelov. A aspoň jednu sme vybrali aj pre vás:

Pod klenbami

Medzi stenami katedrály
prebýva „Slovo“,

ktoré nie je len
medzi tými „piliermi“,
ale je hlboko v nás.
Trpiace.

V chladnom chráme
bez odpovede.

Aj napriek tomu
čaká deti
nevedomé.

Kam za kultúrou?

BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec

marec - Zoltán Kovács – výstava kresieb
vo vestibule NOS

9.-23.3. Prečo som na svete rád/rada –
putovná celoslovenská výstava
výtvarných prác v Dome MS Lučenec
9.-10.3. Tompa Mihály – okresné kolo
v umeleckom prednese poézie a prózy
v maďarskom jazyku
(CVČ Magnet Lučenec)

9.-25.3. Kármánove dni

12.3. Stretnutie okresného štúdia AMFO
(NOS Lučenec)

Hviezdoslavov Kubín

- 15.-18.3. spádové kolá (Lučenec),
21.3. obvodné kolo (Poltár)

21.3. Stretnutie LK VLAS (NOS Lučenec)

25.3. Ekologické minimum
(NOS Lučenec)

29.3. Rozprávková skrinka

– regionálna prehliadka detskej
dramatickej tvorivosti v spolupráci
s mestom Poltár (kultúrny dom Poltár)

BBSK – Novohradské múzeum a galéria Lučenec

16.2. - 31.3. - Genius loci - 12. výstava
textilnej miniatúry. Medzinárodné
výstava sa realizuje v spolupráci so
Slovenským združením textilných
výtvarníkov TXT v Bratislave
Kurátorka výstavy:
akad. mal. Silvia Fedorová

BBSK – Novohradská knižnica Lučenec

4.3. Oslavy 160. výročia založenia
knižnice a krst knihy Dr. Drenka
„ŽENY NOVOHRADU“

Mesto Lučenec – mestský úrad, oddelenie kultúry a športu

5.3. sobota o 11:00 hod. – Fašiangová
veselica s pochovávaním basy
miesto konania: Kubínyiho nám.

9.3. – KLIETKA BLÁZNŮV – divadel.

predstavenie v podaní

Divadla Radka Brzobohatého

miesto konania:

Kino Apollo o 19.00 hod.

27.3. – TAJOMSTVO DVERÍ – premiéra
rozprávky v podaní DS Timrava
miesto konania: DK B.S. Timravy

tr
LocAll kam do mesta

Mestské noviny
Týždenník mesta Lučenec • 13. 4. 2007 • Ročník 3 • Číslo 13 • Náklad: 12 000 ks • Cena: zdarma
Tel.: 047/451 31 23, tel./fax: 047/451 31 21, e-mail: mestskenoviny@lucenec.sk

**MEDIÁLNI
PARTNERI:**

REKUS - regionálny kultúrny mesačník. **VYDÁVA:** Novohradské osvetové stredisko, Kármánova 2, 984 01 Lučenec. Registrované na MK SR – evidenčné číslo: EV 3991/10. **REDAKTOR:** Michal Abelovský, tel.: 45 12 703, 45 131 78. **GRAFICKÁ ÚPRAVA:** Renáta Ádamová
ZODPOVEDNÁ: Mária Ambrušová, riaditeľka NOS v Lučenci
E-mail: noslc@noslc.sk, abelovsky@noslc.sk, **TLAČ:** NOS v Lučenci, www.noslc.sk

NEPREDAJNÉ